

ഹരിവംശം – ഭവിഷ്യപർവ്വം

അഥ ഭൃതശീതിതമോദ്യായഃ

ഘണ്ടാകർണകൃതോ വിഷ്ണുസ്തവഃ

വൈശമ്പായന ഉവാച

പിശിതാശോ ജഗന്നാഥം ദദർശാഥ ജഗദ്ഗുരും

സമാധൗ ച യഥാദ്യഷ്ടം ഭൂമൗ ചാപി തഥാ ഹരിം 3-82-1

അയം വിഷ്ണുരയം വിഷ്ണുരിത്യുചേ പിശിതാശനഃ

സമാധൗ ച യഥാ ദൃഷ്ടഃ സോദ്യമത്രാപി ദൃശ്യതേ

ഇത്യുക്ത്വാ ചപുനർബ്രൂതേ നൃത്യുന്നിവ ഹസന്നിവ 3-82-2

അയം സ ചക്രീ ശരശാർങ്ഗധന്വാ

ഗദീ രഥീ സധ്വജതുണപാണിഃ

സഹസ്രമൂർദ്ധാ സകലാമരേശോ

ജഗത്പ്രസൂതിർജജഗതാം നിവാസഃ 3-82-3

വിഷ്ണുർജജിഷ്ണുർജജഗന്നാഥഃ പുരാണഃ പുരുഷോത്തമഃ

വിശ്വാത്മാ വിശ്വകർത്താ യഃ സോദ്യമേഷ സനാതനഃ 3-82-4

അസ്യൈവ ദേവസ്യ ഹരേഃ സ്തനാന്തരേ

വിരാജതേ കൗസ്തുഭരത്നദീപഃ

യസ്യ പ്രസാദാജജഗദേതദാദൗ

വിരാജതേ ചന്ദ്രമസേവ രാത്രിഃ 3-82-5

യോസൗ പൃഥ്വീം ദധാരാശു ദംഷ്ട്രയാ ജലസഞ്ചയാത്

യോദ്യമേവ ഹരിഃ സാക്ഷാദ്വാരാഹം വപുരാസ്ഥിതഃ 3-82-6

ബദ്ധ്വാ തഥാ ദാനവമുഗ്രപൗരുഷം

ദദൗ ച ശക്രായ തതോന്നുരാജ്യം

ബലിം ബലാദേഷ ഹരിഃ സ വാമനഃ

സ്തുതശ്ച ഭക്ത്യാ മുനിഭിഃ പുരാതനൈഃ 3-82-7

ദംഷ്ട്രാകരാളഃ സുമഹാൻഹത്യാ യോ ദാനവാൻ രണേ

നിഃശോകമഖിലം ലോകം ചകാരാസൗ ജനാർദ്ദനഃ	3-82-8
ആദൗ ദധാറെരകഭുജേന മന്ദരം	
നിർജ്ജിത്യ സർവ്വാനസുരാന്മഹാർണവേ	
ദദൗ ച ശക്രായ സുധാമയം മഹാൻ	
സ ഏഷ സാക്ഷാദിഹ മാമവസ്ഥിതഃ	3-32-9
യഃ ശേതേ ജലധൗ നാഗേ ദേവ്യാ ലക്ഷ്മ്യ സുഖാവഹേ	
ഹത്യാ തൗ ദാനവൗ ഘോരൗ മധുക്ൈടഭസംജ്ഞിതൗ	3-82-10
യമാഹുരാദ്യം വിബുധാ ജഗത്പതിം	
സർവ്വസ്യ ധാതാരമജം ജനിത്രം	
അണോരണീയാംസമതിപ്രമാണം	
സമുലാത്സമവിഷ്ഠം ഹരിമേവ വിഷ്ണും	3-82-11
യത്ര സ്ഥിതമിദം സർവ്വം പ്രാപ്തേ ലോകസ്യ നാശനേ	
ആദൗ യസ്മാത് സമുത്പന്നം സോഽയം വിഷ്ണുരിതിസ്ഥിതഃ	3-82-12
യസ്യേച്ഛയാ സർവ്വമിദം പ്രവൃത്തം	
പ്രവർത്തതേ ചാപി ജനാർദ്ദനസ്യ	
അയം സ വിഷ്ണുഃ പുരുഷോത്തമഃ ശിവഃ	
പ്രവർത്തതേ മാമിഹ യാദവേശ്വരഃ	-82-13
ഭൃഗോർവ്വംശേ സമുത്പന്നോ ജാമദഗ്ന്യ ഇതി ശ്രുതഃ	
ശിഷ്യത്വം സമവാപ്യൈവ മൃഗവ്യാധസ്യ യഃ സ്ഥിതഃ	3-82-14
ജഘാന വീര്യാദ്ബലിനം മഹാരണേ	
കുഠാരശസ്ത്രേണ ഗിരീശശിഷ്യഃ	
സഹസ്രബാഹും കൃതവീര്യസംഭവം	
ഹയൈർഗജൈശ്ചൈവ രഥൈശ്ച നിർഗതം	3-82-15
കുരുക്ഷേത്രം സമാസാദ്യ യശ്ചകാര പിതൃക്രിയാം	
നിഃക്ഷത്രിയമിഥം ലോകം കൃതവാനേകവിംശതിഃ	3-82-16
രഘോരഥ കുലേ ജാതോ രാമോ നാമ ജനാർദ്ദനഃ	

സീതയാ ച ശ്രീയാ യുക്തോ ലക്ഷ്മണാനുചരഃ കൃതീ കൃത്യാ ച സേതും ജലധൗ ജനാർദ്ദനോ ഹത്യാ ച രക്ഷഃപതിമാശുഗൈഃ ശരൈഃ ദത്യാ ച രാജ്യം സ വിഭീഷണായ ദശാശ്വമേധൈരയജച്ച യോഽസൗ	3-82-17 3-82-18
വസുദേവകുലേ ജാതോ വാസുദേവേതി ശബ്ദിതഃ ഗോകുലേ ക്രീഡതേ യോഽസൗ സങ്കർഷണസഹായവാൻ ഉത്താനശായീ ശിശുരുപധാരീ പീത്യാ സ്തനം പുതനികാപ്രദത്തം വ്യസും ചകാരാശു ജനാർദ്ദനസ്തദാ ദനോഃ സുതാം താമവസത്സുഖം ഹരിഃ	3-82-19 3-82-20
പയഃപാനം തഥാ കുർവ്വൻഭക്ഷയൻ ദധിപിണ്ഡകം ദാമ്നാ ബദ്ധോദരോ വിഷ്ണുർമാത്രാ രുഷിതയാ ദൃഢം തതശ്ച ദാമ്നാ സുദൃഢേന ബദ്ധോ ജഘാന യോഽസൗ യമളാർജ്ജുനൗ ച ക്രീഡൻഹരിർഗോകുലവാസവാസീ ഗോപീഭിരാസ്യാദ്യ മുഖം സ്തനം ച	3-82-21 3-82-22
വൃന്ദാവനേ വസൻവിഷ്ണുർഗോപൈർഗോകുലവാസിഭിഃ തത്ര ഹത്യാ ഹയം രാജൻവിരരാജാംശുമാനിവ യഃ ക്രീഡതേ നാഗഹണൗ ജനാർദ്ദനോ നിഷേവ്യമാണഃ സഹ ഗോപദാരകൈഃ മഹാഹ്രദേ നാഗപതിം ജഗത്പതിർ-	3-82-23 3-82-24
മമർദ്ദ വീര്യാതിശയം പ്രദർശയൻ യോ ധേനുകം താലവനേ തത്ഫലൈഃ സമമച്ഛിനത് ഹത്യാ ദാനവമുഗ്രം തം ഗോപാൻവിസ്മാപയത്യസൗ ദധാര യോ ഗോധരമുഗ്രപൗരൂഷാ-	3-82-25

<p> നഹാമതിർമേഘസമാഗമേ സതി വിഡംബയൻ ശക്രബലം പ്രമോദയൻ ഗോപാംശു ഗോപീശു സ ഗോകുലം ഹരിഃ ഗോപീനാം സ്തനമധ്യേ തു ക്രീഡതേ കാമമീശ്വരഃ യോഽസൗ പിബംസ്തദധരം മായാമാനുഷദേഹവാൻ ഗോപീഭിരാസ്യാദ്യ മുഖം വിവിഭേത ശേതേ സ്മ രാത്രൗ സുഖമേവ കേശവഃ സ്തനാന്തരേഷ്യേവ തദാ ച താസാം കാമീവ കാന്താധരപല്ലവം പിബൻ അക്രൂരേണ സമാഹൃതസ്തേന ഗച്ഛൻ ഹി യാമുനേ ജലേ യോ ഹൃദ്യചിതസ്തേന നാഗലോകേ സ ഏവ ഹി തശ്ച ഗച്ഛൻബലവാൻ ജനാർദ്ദനോ ഹത്യാ തമുഗ്രം രജകം ബലാത്പഥി ഹൃത്യാ ച വസ്ത്രാണി യഥേഷ്ടമീശ്വരോ യൗ സരാമോ മഥുരാം പുരീം ഹരിഃ ലബ്ധ്യാ ച ദാമാനി ബഹൂനി കാമദോ ദത്യാ വരം മാല്യകൃതേ മഹാന്തം ലബ്ധ്യാനുലേപം സുരഭിം ച യദവഃ കുബ്ജാം ചകാരാശു മഹാർഹരൂപാം യോഽസൗ ചാപം സമാദായ മധ്യേ ഛിത്തയാ മഹദ്ധനുഃ സിംഹനാദം മഹാംശുക്രേ കൽപാന്തേ ജലദോ യഥാ ഹത്യാ ഗജം ഘോരമുദഗ്രരൂപം വിഷാണമാദായ തതോഽനു കേശവഃ നനർത്ത രംഗേ ബഹൂരുപമീശ്വരഃ കംസസ്യ ദത്യാ ഭയമുഗ്രവീര്യഃ യോഽസൗ ഹത്യാ മഹാമല്ലം ചാണൂരം നിഹതദ്വിഷം </p>	<p> 3-82-26 3-82-27 3-82-28 3-82-29 3-82-30 3-82-31 3-82-32 3-82-33 </p>
---	---

യാദവേദ്യോ ദദൗ പ്രീതിം കംസസ്യൈവ തു പശ്യതഃ ജഘാന കംസം രിപുപക്ഷഘാതിനം പിതൃദ്വിഷം യാദവനാമധേയം സംസ്ഥാപ്യ രാജ്യേ ഹരിരുഗ്രസേനം	3-82-34
സാന്ദീപനം കാശ്യമുപാഗതോ യഃ വിദ്യാമവാപ്യ സകലാം ദത്ത്വാ പുത്രം മഹാമുനേഃ	3-82-35
സാഗ്രജോഽഥ ജഗാമാശു മഥുരാം യാദവീം പുരീം ഹത്വാ നിശുംഭം നരകം മഹാമതിഃ കൃത്വാ സ ഘോരം കദനം ജനാർദ്ദനഃ രരക്ഷ വിപ്രാൻ മുനിവീരസംഘാൻ ദേവാംശ്ച സർവ്വാനു ജഗതോ ജഗത്പതിഃ	3-82-36
സ ഏഷ ഭഗവാൻവിഷ്ണുരദ്യ ദൃഷ്ടോ ജനാർദ്ദനഃ കൃതകൃത്യോഽസ്മി സഞ്ജാതഃ സായുജ്യം പ്രാപ്തവാനഹം	3-82-37
യേന ദൃഷ്ടോ ഹരിഃ സാക്ഷാത്തസ്യ മുക്തിഃ കരേ സ്ഥിതാ സോഽയമേഷ ഹരിഃ സാക്ഷാത്പ്രത്യക്ഷമിഹ വർത്തതേ	3-82-38
നൂനം ജന്മാന്തരേ പൂർവ്വം ധർമ്മഃ സഞ്ചിത ഏവ മേ യസ്യ പാകഃ സമുത്പന്നോ യേനാസൗ ദൃശ്യതേ മയാ	3-82-39
സർവ്വഥാ പുണ്യവാനസ്മി നഷ്ടസംസാരബന്ധനഃ കിമസമൈ ദീയതേ വസ്തു കിം ന വക്ഷ്യാമി സാംപ്രതം	3-82-40
കരിഷ്യേ കിമഹം വിഷ്ണോ വദസ്വാദ്യ യഥേപ്സിതം വൈശമ്പായന ഉവാച	3-82-41
ഇത്യുക്ത്വാ വിസ്തരം നാദം നനർദ്ദ ബഹുശസ്തദാ ജഹാസ വികൃതം ഭൂയോ നനർത്ത പിശിതാശനഃ	3-82-42
നമോ നമോ ഹരേ കൃഷ്ണ യാദവേശ്വര കേശവ പ്രത്യക്ഷം ച ഹരേസ്തത്ര നനർത്ത വിവിധം നൃപ	3-82-43

ഇതി ശ്രീമഹാഭാരതേ ഖിലേഷു ഹരിവംശേ ഭവിഷ്യപർവ്വണി കൈലാസ യാത്രായാം ഘണ്ടാകർണസ്തുതൗ ദ്വയശീതിതമോദ്യായഃ

നീലകണ്ഠവ്യാഖ്യാനം

- 3-82-1 പിശിതാശേതി
- 3-82-11 ജനിത്രം ജനയിതാരം
- 3-82-16 പിത്യക്രിയാം പിത്ര്യതർപ്പണം രുധിരേണേതി ശേഷഃ
- 3-82-24 ഫണാവാക്രമ്യേതി ശേഷഃ | ഫണാ ദ്വയോ ഇത്യമരഃ | പുംസി ദ്വിവചനമിദം
- 3-82-26 ഗോധരം ശൈലം
- 3-82-27 സ്തനമധ്യേ ഹൃദയേ
- 3-82-31 ദാമാനി പുഷ്പമാലാഃ | മാല്യകൃതേ മാലാകാരായ
- 3-82-33 ഗജം കുവലയാപീഡം വിഷാണം ദന്തം
- 3-82-35 യാദവനാമധേയം നതു യാദവം ദ്രുമിലജത്വാത്
- 3-82-36 പുത്രം നഷ്ടമിതി ശേഷഃ
- 3-82-43 കേശവേത്യന്തം പഠൻ

ഇതി ശ്രീമഹാഭാരതേ ഖിലേഷു ഹരിവംശേ ഭവിഷ്യപർവ്വണി ടീകായാം ദ്വയ ശീതിതമോദ്യായഃ